Ἀποκόψατε καὶ χρησιμοποιήσατε τὰ δελτία σας ἀπὸ τὴν Α' σελίδα.

ΓΥΡΩ ΑΠΟ ΤΗΝ ΖΩΗΝ

Ἀποκόψατε καὶ χρησιμοποιήσατε τὰ δελτία σας ἀπὸ τὴν Α' σελίδα.

ΒΡΑΔΥΝΑ

ΜΑΓΙΑΤΙΚΟ

Κάποιος γέρος θὰ βρεθῆ πάντα νὰ φιλοξενήση τὰς νοσταλγίας τῶν ὡραιοτήτων τῆς φύσεως. Ἀσφαλῶς θὰ βρεθῆ κάποιο μέρος μέσα εἰς τὴν τόσον πλουσίαν εἰς ἐκδηλώσεις ἀνθήσεως καὶ πρασίνου Ἀττικὴν γῆν, γιὰ νὰ δεχθῆ τὴν νεοελληνικὴν παρέαν ποὺ θέλει νὰ βγῆ ἀπὸ τὸ πρωΐ, τὴν πρωτομαγιά. Ὄρεξις νὰ ὑπάρχη! Ὄρεξις! Καὶ ἀκόμα νὰ ὑπάρχουν τὰ ἀπαραίτητα καλάθια μὲ τοὺς ὡμορφομαγειρευμένους κεφτέδες τῆς πάντοτε ἀπὸ τὴν Ἀνατολὴν ἐπηρεαζομένης νεοελληνικῆς κουζίνας, νὰ ὑπάρχουν τὰ ὁλόφρεσκα καὶ τηγανισμένα ἀπὸ τὴν νύχτα τῆς παραμονῆς ψαράκια, νὰ ὑπάρχουν ἀκόμα αὐγά, τυρί, κληματόφυλλα, μαρούλια καὶ ρετσίνα—μεγαλεῖο! ψυχή μου! —Μεγαρίτικη ἢ καὶ Πειραιώτικη ἀκόμα—ὅπως θέλετε!—νὰ ὑπάρχουν ἀκόμα δυὸ-τρεῖς κουβέρτες γιὰ ξάπλωμα στὰ χόρτα, κάτω ἀπὸ τοὺς παχεῖς φιλόξενους ἴσκιους τῶν δένδρων τῆς Ἀττικῆς ἐξοχῆς, κι' ἀκόμα νὰ ὑπάρχουν δυὸ αὐτοκίνητα γιὰ νὰ φορτωθῆ ἡ παρέα. Τὰ λοιπὰ ἐννοοῦνται καὶ δύνανται ἑπομένως εὐκόλως νὰ παραλειφθοῦν. Σὲ κάποια ἀμμουδιά, μέσα σ' ἕνα κιόσκι καινούργιο, ταβανισμένο, ἡ παρέα θὰ στρώση τὴν ἀρβίδα της. Καὶ καρφὶ δὲν θὰ τῆς καῆ ὡς τὸ βράδυ! Θὰ ξεχαστῆ ἐκεῖ, στὰ μεράκια της, στὰ ντέρτια της, στὰ βάσανά της, στὰ κοτσομπολιά της, στὶς ἀπολαύσεις της. Θὰ ἀναστατώση τὴν περιοχὴν μὲ τῆς φωνὲς καὶ τὰ χάχανα τῶν κοριτσιῶν, θὰ ξεφωνήση σὲ κάθε ἐμφάνισι πλανοδίου φωτογράφου, θὰ τσακωθῆ δι' ἑκατοστὴν φορὰν μὲ τὸν φυστικᾶ ποὺ πάντα θέλει νὰ κάνη τὸ ἔξυπνο.

Ἡ παρέα θὰ γλεντήση τρικούβερτα ὡς τὸ βράδυ. Τελείωσε! Ὥς που νὰ σωθῆ τὸ κρασὶ καὶ νὰ σωθοῦν τὰ ἀπόκρυφα μεράκια. Κι' ὥσπου ἡ νύχτα μὲ τὸν σκοτεινὸ πέπλο της ν' ἀρχίση νὰ σκεπάζη μὲ μάγια τὴν πλάση. Τότε ἡ παρέα θὰ ἐπιστρέψη στὰ ἴδια, ἔπειτα ἀπὸ ὁμηρικὴ μάχη γιὰ τὴν ἀπόκτησι συγκοινωνιακοῦ μέσου.

Κέφι καὶ ὄρεξις νὰ ὑπάρχη γιὰ νεοελληνικὸ πρωτομαγιάτικο γλέντι. Τὰ ἄλλα γίνονται εὔκολα.

Ὁ Βραδυνὸς

ΣΤΑ ΠΑΤΗΣΙΑ

Τὰ Πατήσια, τὰ ὁποῖα δὲν κατορθώνουν τὸ λοιπὸν μέρος τοῦ χρόνου νὰ προσελκύσουν κόσμο, τὰ Πατήσια, ποὺ θεωροῦνται ἀπονεκρωμένα, χθὲς ἦσαν στῆς δόξες των. Ἡ παραμονὴ τῆς Πρωτομαγιᾶς ἑωρτάσθη σύμφωνα μὲ τὴν παράδοσι. Ὅλη ἡ Ἀθήνα ἐκουβαλήθηκε στὰ Πατήσια. Ἀνθρώπινος ὠκεανὸς ἦταν ἐκεῖνος ποὺ κατέκλυζε, ποὺ ἐπλημμύριζε τὰ πάντα. Τὰ τράμ καὶ τὰ λεωφορεῖα μετέφεραν κόσμο σαρδελληδὸν στιβαγμένο. Τὰ ἰδιωτικὰ αὐτοκίνητα καὶ τὰ ταξὶ πηγαινοέρχονταν φορτωμένα. Μεταξὺ τῆς 10 καὶ 11 ἡ κίνησις ἔφθασεν εἰς τὸ κατακόρυφον, τόσον ὥστε ἔπρεπε ν' ἀνοίξετε μιὰ δίοδο γιὰ νὰ προχωρήσετε μετὰ τὴ στάσι τοῦ τράμ. Θυμήθηκε κανεὶς τῆς παληὲς ἡμέρες τῆς γενικῆς ἐξόδου. Ἐβλέπατε παρέες, ποὺ προχωροῦσαν πεζῆ, μὲ μπόγους, ποὺ περιεῖχον τὰ φαγητά των, οἰκογένειες ποὺ πῆραν μαζί τους τὴν ὑπηρέτρια, τὰ π[illegible]ά, ροῦχα γιὰ νὰ περάσουν τὴ νύχτα στὸ ὕπαιθρο, μιὰ νύχτα μαγευτική, ὑπέροχη, γλυκύτατη, ποὺ καλλίτερη δὲν θὰ μποροῦσε κανεὶς νὰ εὐχηθῆ. Μετὰ τῆς 10 ἦταν δύσκολο νὰ βρῆ κανεὶς μιὰ θέσι, ἕνα κάθισμα εἰς οἱονδήποτε κέντρον.

Γυναικείες συμβουλές

ΕΝΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑ

Τὸ περασμένο Σάββατο ἔλαβα τὸ ἑξῆς γράμμα :

Ἀγαπητὴ Κα ποὺ ξέρει.

Εἶμαι τακτικὴ ἀναγνώστριά σας, καὶ ἐπειδὴ ἐξετίμησα πάντα τὰς καλὰς συμβουλάς σας, θὰ ἐπεθύμουν νὰ εἶχον τὴν γνώμην σας ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος.

Ἔχω κόρην 20ετῆ ἀρκετὰ εὐειδῆ μορφωμένην καὶ ἀνατεθραμμένην μὲ παλαιὰς ἀρχάς. Ἀνήκομεν τόσον ὁ σύζυγός μου ὅσον καὶ ἐγὼ εἰς δύο ἐκ τῶν πρώτων ἀρχοντικῶν οἰκογενειῶν τῶν Ἀθηνῶν. Ἀλλ' εἴμεθα δυστυχῶς ἐκ τῶν κοινῶς λεγομένων νεοπτώχων. Πρὸ ἔτους μοὶ ἐζήτησε τὴν κόρην εἰς γάμον ἕνας νέος 26ετὴς τῆς αὐτῆς κοινωνικῆς τάξεως μὲ ἡμᾶς, πτωχὸς ὅμως καὶ ὑπάλληλος μιᾶς Τραπέζης μὲ μισθὸν 4.000 μηνιαίως. Ἡμεῖς ἐξ ἄλλου τὸ πολὺ ποὺ δυνάμεθα νὰ δώσωμεν εἰς τὴν κόρην μας καὶ μὲ θυσίαν εἶνε 2.000 μηνιαίως. Ὁ νέος ἀγαπᾷ ὡς φαίνεται τὴν κόρην μου καὶ ὡς ἠννόησα καὶ αὐτῆς δὲν τῆς εἶνε ἐντελῶς ἀδιάφορος. Εἰς τὴν περυσινὴν πρότασίν του ἀπήντησα ὅτι ἡ κόρη μου, εἶνε μικρὰ καὶ δὲν θὰ σκεφθῶ περὶ γάμου ἂν δὲν τελειώση τὰς σπουδάς της. Πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν ἐπανέλαβε τὴν αἴτησιν εἰς τὴν ὁποίαν δὲν ἀπήντησα ἀκόμη. Συγχρόνως μοῦ ζητεῖ τὴν κόρην μου 35ετὴς νέος πλουσιώτατος ἀλλὰ μικρᾶς οἰκογενείας, ἀρκετὰ μορφωμένος ὅμως. Ἡ ἰδία δὲν ἔχει ἰδέαν καμμιᾶς ἐκ τῶν προτάσεων καὶ εἶμαι βεβαία ὅτι θὰ θελήση ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον θ' ἀποφασίσωμεν οἱ γονεῖς της· δι' αὐτὸ καὶ εὑρισκόμεθα εἰς τὴν δύσκολον αὐτὴν θέσιν τί ν' ἀποφασίσωμεν. Νύχτες ὁλόκληρες δὲν κοιμοῦμαι καὶ σκέπτομαι τί νὰ κάμω ;

Νὰ ρίψω τὴν κόρην μου εἰς τὴν ἀριστοκρατικὴ φτώχεια, ἢ εἰς τὴν πλουσίαν προστυχιά. Πολὺ εὐγνώμων θὰ σᾶς ἤμην ἂν μοῦ ἐδίδατε τὴν πολύτιμον γνώμην σας, τί θὰ ἐκάμνατε εἰς τὴν θέσιν μου.

Σᾶς εὐχαριστῶ θερμότατα ἐκ τῶν προτέρων.

Μετὰ φιλικῶν χαιρετισμῶν

Τακτικὴ ἀναγνώστρια καὶ φίλη»

Εἰς τὴν «Τακτικὴν ἀναγνώστριαν καὶ φίλην» θ' ἀπαντήσω αὔριον.

Ἡ Κυρία ποὺ ξέρει

ΣΤΑ ΑΛΛΑ ΚΕΝΤΡΑ

Μαγεία ἡ ἐξοχὲς τὴ νύχτα τῆς παραμονῆς. Τὸ Μαροῦσι, ἡ Κηφισιά, τὸ Χαλάνδρι ἔλαμπαν λουσμένα στὴ θερινὴ δροσιά. Καὶ ὅμως μετρημένοι ἦσαν οἱ ἐκδρομεῖς. Στὸ Κεφαλάρι τὴ μόνη κίνησι καὶ ζωηρότητα ἔδωσεν ἡ Ἕνωσις τῶν Συντακτῶν. Τὰ κέντρα τῆς Κηφισιᾶς, τοῦ Ἀμαρουσίου καὶ τοῦ Χαλανδρίου πολὺ λίγον κόσμο προσείλκυσαν. Ὅλοι πῆγαν στὰ Πατήσια. Ὅλοι οἱ δρόμοι τῶν Ἀθηνῶν ἔγιναν ποτάμια ἀνθρώπινα ποὺ κατέληγαν ἐκεῖ —στὰ Πατήσια. Ἀραιοὶ ἐπίσης ἐκδρομεῖς καὶ στὰ Φάληρα.

ΡΕΣΙΤΑΛ ΔΙΑΝΕΛΛΟΥ

Τὸ Σάββατον ὥραν 6.30' μ.μ. δίδεται εἰς τὸ «Κεντρικὸν» θέατρον τὸ ρεσιτὰλ βιολιοῦ τοῦ διακεκριμένου βιολιστοῦ κ. Ι. Διανέλλου. Τὸ πρόγραμμα περιλαμβάνει Μπάχ, Μπετόβεν, Μόζαρτ καὶ δύο συνθέσεις τοῦ Παγκανίνι, ἡ ὁποῖες θὰ ἐκτελεσθοῦν γιὰ πρώτη φορὰ εἰς τὰς Ἀθήνας.

ΤΟ ΚΑΡΝΕ ΤΟΥ ΚΟΣΜΙΚΟΥ

Τέννις—Κλούμπ

Ἡ χθεσινὴ συγκέντρωσις εἰς τὸ Τέννις-Κλοὺμπ ἦταν ἐκ τῶν πολυπληθεστέρων.

Ἐν μέσῳ ἐκλεκτοῦ καὶ κομψοῦ κόσμου διεξήχθησαν οἱ τελικοὶ ἀγῶνες ἀντισφαιρίσεως. Μετὰ τὴν ἀπονομὴν τῶν βραβείων εἰς τοὺς νικητάς, ὑπὸ τοῦ κ. Ι. Χρυσάφη, ἐπηκολούθησεν ὁ ἀποχαιρετιστήριος χορὸς ὑπὸ τοὺς ἤχους λαμπρᾶς τζὰζ μπάντ. Διακρίνομεν μεταξὺ τῶν ἄλλων τὸν σύμβουλον τῆς Γερμανικῆς πρεσβείας καὶ τὴν κ. Ἴμμελεν, τὸν κ. Γκούλντ, τὴν κ. Θ. Ὑψηλάντου, τὴν κ. Δ. Βούλτσου μὲ ὡραῖον ἀνσάμπλ γκρί, τὸν κ. καὶ τὴν κ. Καλβοκορέση, τὴν κ. Ζαλοκώστα μὲ μαῦρα, τὴν κ. Λιάμπεη, τὴν κ. Κωνσταντινίδη, τὴν κ. Φρόσω Θεοχάρη, τὴν κ. Γεωργ. Σκουζὲ, τὸν κ. καὶ τὴν κ. Λ. Μικρουλάκη μὲ ρὸζ πάλ, τὴν κ. Ἀνδριτσάκη μὲ γκρί, τὴν κ. Π. Σκαραμαγκᾶ μὲ γκρὶ καὶ ρουμπὶ καπέλλο, τὴν κ. Στεφ. Ῥάλλη, τὴν κ. Σ. Χωρέμη, τὴν Δδα Ἀλίκην Ἀνδριτσάκη, τὴν δ. Δοανίδου, τὴν κ. Καυταντζόγλου, τὴν κ. Μυταράκη μετὰ τῆς πάντοτε χαριεστάτης κόρης της, τὸν κ. καὶ τὴν κ. Ν. Πασσάτη, τὴν δ. Κ. Ἀραβαντινοῦ μὲ κόκκινο ἐμπριμέ, τὴν κ. Βλαστοῦ μὲ γκρί, τὴν κ. Ἄρτεμιν Σκαραμαγκᾶ, νοστιμωτάτην μὲ τουαλέτταν ἐμπριμέ, τὴν κ. Ι. Σερπιέρη μὲ γκρὶ ἐμπριμὲ ὡραιοτάτη ἐμφάνισιν, τὸν κ. καὶ τὴν κ. Κετσέα, τὴν δ. Μίκα Σκουζὲ μὲ ὀργάνζ πάντοτε ἀπὸ τὶς κομψότερες ἐμφανίσεις, τὴν δ. Α. Λυκουρέζου μὲ ἐμπριμὲ μπλέ, τὴν κ. Θ. Κοκκίδη μὲ μπλέ, τὴν κ. καὶ τὰς δ.δας Καμπάνη, τὸν κ. καὶ τὴν κ. Θ. Φωτιάδη, τὴν κ. Στεφ. Πεσματζόγλου μὲ θαυμάσιο μοντέλλο ἀπὸ ζορζὲτ γκρί, τὸν κ. καὶ τὴν κ. Στεφ. Εὐγενίδη, τὸν κ. καὶ τὴν κ. Ι. Στεφάνου, τὸν κ. καὶ τὴν κ. Π. Σταθάτου, τὴν δ. Φωστηροπούλου, τὴν δ. Γκέκα, τὸν κ. καὶ τὴν κ. Κ. Ζαρίφη, τὴν δ. Φρ. Εὐγενίδη μὲ μπὲζ κασά, τὸν κ. καὶ τὴν κ. Κ. Ζερβουδάκη, τὴν δ. Ἑλένην Κοντοσταύλου μὲ κίτρινα ριγέ, τὸν κ. καὶ τὴν κ. Στεφ. Ζαρίφη, τὸν κ. καὶ τὴν κ. Κ. Ἠλιάσκου, τὸν κ. καὶ τὴν κ. Γ. Ζαρίφη, τὴν δ. Εὐκλείδη, τὴν Δδα Κούπα, τὴν δ. Ἑλένην Βαλαωρίτου, τὸν κ. Ἀρ. Βαλαωρίτην, τὸν κ. καὶ τὴν κ. Α. Ἀργυροπούλου, τὸν κ. καὶ τὴν κ. Ἀραβαντινοῦ, τὸν κ. Β. Μελᾶν, τὸν κ. καὶ τὴν κ. Μ. Μελᾶ, τὸν κ. καὶ τὴν κ. Λ. Σεβαστοπούλου, τὴν κ. Σίμπσον, τὰς δας Ἀπέργη, τὴν δ. Εὔδη, τὴν δ. Λαδοπούλου, τὸν κ. καὶ τὴν δ. Λενοῦ, τὸν κ. Α. Βαφειάδην, τὸν κ. Σ. Σαλταφέραν, τὸν κ. Νεγροπόντην, τὸν κ. Α. Φίλωνα, τὴν δ. Μπασιᾶ, τὴν δ. Φιλικοῦ, τὸν κ. καὶ τὴν κ. Ἀφεντούλη, τὸν κ. καὶ τὴν κ. Λ. Μαλαμίδη, τὸν κ. Δεκαβάλλα, τὸν κ. Θ. Κοντόσταυλον, τὸν κ. Ν. Ἀθανασιάδην, τὸν κ. καὶ τὴν κ. Τάκη Θεοχάρη, τὸν κ. Κουκλέλη, τὴν δ. Φόρναρη μὲ ἄσπρο ἐπανωφόρι, τὸν κ. καὶ τὴν κ. Λ. Πεσματζόγλου, τὸν κ. Σ. Μόστρα, τὴν δ. Δὲ Ποσόν, τὸν κ. Εὐστρατιάδην, τὸν κ. Σκουζὲν, τὸν κ. Σακελλαρίδην καὶ ἄλλους.

Σήμερον μετὰ μεσημβρίαν ἀναχωροῦν οἱ ξένοι παῖκται καθὼς καὶ οἱ Ἕλληνες πρωταθληταὶ κ.κ. Ζερλέντης καὶ Ζάχος μεταβαίνοντες εἰς Πράγαν, ἵνα συμμετάσχωσι εἰς τὸ «Ντέϊβις κάπ».

Ὁ ἀρχηγὸς τῆς ὁμάδος μας κ. Ι. Κετσέας ἀναχωρεῖ.

«Πρεσβευτικόν»

Προχθὲς ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τοῦ Ὁμίλου Ἀντισφαιρίσεως Ἀθηνῶν παρετέθη γεῦμα πρὸς τιμὴν τῶν ξένων ἀθλητῶν. Παρευρέθη ὁ ἐκλεκτότερος κόσμος.

Τεΐα, δεξιώσεις

Σήμερον δεξίωσις παρὰ τῷ κ. καὶ τῇ κ. Α. Γρίβα.

Αὔριον μουσικὸν ἀπόγευμα παρὰ τῷ πρεσβευτῇ τῆς Ἀμερικῆς καὶ τῇ κ. Σκίννερ.

Ἡ δὶς Ἀσκητοπούλου

Τὴν προσεχῆ Τετάρτην εἰς τὸ θέατρον «Κεντρικὸν» δίδει ρεσιτὰλ μὲ πρόγραμμα ἐξαιρετικῶς ἐκλεκτὸν ἡ νεαρὰ βιολινίστρια δὶς Νέλλη Ἀσκητοπούλου. Ἡ ἐκλεκτὴ καλλιτέχνις ἔχει τιμηθῆ μὲ πρῶτον βραβεῖον τοῦ Ὠδείου Βρυξελλῶν καὶ μὲ πολλοὺς ἐπαίνους. Τὸ ἐκλεκτὸν τῆς τάλαντον εἶνε ἤδη γνωστὸν εἰς τοὺς Ἀθηναίους, οἱ ὁποῖοι θὰ ἔχουν ἀκόμη μίαν φορὰν τὴν εὐκαιρίαν ν' ἀκούσουν τὴν δοξαριὰν τῆς λαμπρᾶς καλλιτέχνιδος, ποὺ τὴν διακρίνει βαθὺ αἴσθημα καὶ σπανία δεξιοτεχνία. Τὴν δ. Ἀσκητοπούλου εἰς τὸ πιάνο θὰ συνοδεύση ὁ κ. Δ. Μαρής.

Συναυλία Ρούμπινστάϊν

Ἄπειρος κόσμος παρηκολούθησε τὰς δύο τελευταίας συναυλίας τοῦ μεγάλου καλλιτέχνου Ἀρθ. Ρουμπινστάϊν, ὁ ὁποῖος ἐξετέλεσεν ἀριστοτεχνικώτατα συνθέσεις τοῦ Πετρούσκο Στραβίνσκυ. Ὁ καλλιτέχνης, ἀφοῦ ἐγνώρισε τὴν Ἀττικὴν εἰς ὅλην τὴν ὀμορφιάν της, ἐκδραμὼν εἰς ὅλας τὰς ἐξοχάς της, ἀναχωρεῖ σήμερον διὰ Γαλλίαν, προκειμένου νὰ δώση εἰς τὰς 5 Μαΐου ἕνα κονσέρτο εἰς τὸ Μπορντὼ καὶ κατόπιν νὰ παίξη εἰς τὴν «Ὀπερὰ» τῶν Παρισίων.

Ἡ ἑορτὴ τῶν Συντακτῶν

Ἡ «Ἕνωσις τῶν Συντακτῶν» ἀπὸ ἐφέτος καθιέρωσε καὶ «ἑορτὴν τῆς πρωτομαγιᾶς». Ὅπως ὅλαι αἱ ἑορταὶ ποὺ διοργανώνει πάντοτε, ἔτσι καὶ αὐτὴ εἶχε ἐξαιρετικὴν ἐπιτυχίαν. Περὶ τὰ 150 πρόσωπα, μέλη τῆς Ἑνώσεως, μετὰ τῶν οἰκογενειῶν των, τὸ Σάββατον βράδυ συνεκεντρώθησαν εἰς τὰς αἰθούσας τοῦ ξενοδοχείου «Σέσιλ» εἰς τὸ Κεφαλάρι, ὅπου ἔφαγαν, ἐχόρευσαν καὶ διεσκέδασαν μὲ ἀδιάπτωτον εὐθυμίαν μέχρι τῶν πρωϊνῶν ὡρῶν. Ἦτο μία ὡραία ἑορτή, ὅπου ἔβλεπε κανεὶς τοὺς συντάκτας ὅλων τῶν ἐφημερίδων, πολιτικοὺς ἀρθρογράφους, χρονογράφους, ρέπορτερ, κοσμικοὺς συντάκτας, μεταφραστάς, ἑνωμένους, ἀδελφωμένους, νὰ διασκεδάζουν χαριτωμένα. Εἰς τὴν ὅλην ἐπιτυχίαν τῆς ἑορτῆς συνετέλεσεν ἡ θαυμασία διοργάνωσις αὐτῆς. Καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν ἔπαιζεν ἀρίστη τζὰζ-μπὰντ ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ Ρουμάνου βιολιστοῦ κ. Στεφανέσκου, ὁ ὁποῖος κατὰ τὴν ὥραν τοῦ γεύματος ἐξετέλεσεν ὅλα τὰ χαρακτηριστικὰ ρουμανικὰ ἐπιτραπέζια τραγούδια. Εἰς τὸ γεῦμα παρεκάθησεν ὁ ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν μετὰ τῆς κ. Μιχαλακοπούλου. Ὁ κ. Μιχαλακόπουλος ἠκολούθησε τὴν ἀγγλικὴν παράδοσιν καὶ ὡμίλησεν ἀπαντῶν εἰς τὸν προεδρεύοντα τῆς Ἑνώσεως κ. Κωνσταντινίδην μὲ πολὺ χιοῦμορ, διακοπτόμενος συχνὰ ἀπὸ τὰ γέλοια καὶ τὰ χειροκροτήματα τῶν ἀκροατῶν του. Ὀλίγον πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ χοροῦ ἡ καλλιτέχνις κ. Παλαιστὴ ἐτραγούδησεν ὡραιότατα τὴν ἄρια τῆς «Μπάτερφλάϊ». Κατόπιν προσῆλθον ὁ κ. ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν μετὰ τῆς κ. Τσαλδάρη, ὁ κ. ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας μετὰ τῆς κ. Μεταξᾶ, ὁ κ. ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν μετὰ τῆς κ. Καφαντάρη, ὁ ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας κ. Παπαναστασίου.

Μία μεγάλη παρέα μετὰ τὸ «Σέσιλ» περὶ τὴν 4ην πρωϊνὴν κατέληξεν εἰς τὴν «Στρέλνα», ὅπου ἐσυνέχισε τὸ γλέντι μέχρι τῆς 7ης πρωϊνῆς μὲ ζωηρότατον χορόν.

Καλλιτεχνικὴ κίνησις

Κατ' αὐτὰς φθάνει εἰς Ἀθήνας ὁ γνωστὸς βιολιστὴς κ. Γ. Εὐσταθίου—Λυκούδης, ὁ ὁποῖος παρακληθεὶς θὰ δώση μίαν συναυλίαν. Ὡς γνωστὸν κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ὁ διαπρεπὴς καλλιτέχνης ἔλαβε τὸ πρῶτον βραβεῖον δεξιοτεχνίας καὶ ἱκανότητος εἰς τὸ Κονσερβατουὰρ τῶν Βρυξελλῶν, ὅπου χαίρει ἐξαιρετικῆς φήμης εἰς τοὺς καλλιτεχνικοὺς κύκλους, ἰδίως δὲ τῆς ἐκτιμήσεως τοῦ μεγάλου καθηγητοῦ του κ. Μαρσώ.

Ὁ Κοσμικὸς

Στήλη τοῦ Τζογέ

Ο ΜΑΗΣ...

Ἔ! φιλολογίες Μαγιάτικες σήμερις πάλε πούχω νὰ σᾶς κάνω! Ὁ Μάϊος, ρὲ παιδιά, εἶνε λένε ὁ καλλίτερος μῆνας τοῦ χρόνου. Λέγεται Μάϊος καθότι, καθάπως λέει κι' ὁ Καζαμίας, ὠνομάσθηκε τοιούτως ἀπὸ κάποια ποὺ λεγότανε Μαῖα. Γι' αὐτὸ τὸ λοιπὸν οὖλες ἡ μαῖες αὐτὸν τὸν καιρὸ ἔχουνε χρυσὲς δουλειές! Ἔτσι δὲ σᾶς φαίνεται καὶ σᾶς ; Ἔ ;

«Ὁ Μάϊος μᾶς ἔφτασε
μοσχομυρίζ' ἡ πλάση...»

λέει τὸ τραγοῦδι, τὸ ὁποῖο βέβαια δὲν ἐνσυμπεριλαβαίνει καὶ τὴν Ἀθήνα ποὺ βρωμάει ἀνεπανόρθωτα καθ' οὖλο τὸ ἔτος. Πῶς; Ξηγιέμαι μυρουδᾶτα; Ὁ Μάϊος εἶνε, λένε οἱ ποιητάδες, ἐρωτικὸς μῆνας καὶ μὴν τοῦ ἀχ-βὰχ καὶ τῆς καρδιακῆς ἠλιάσεως, ἄσχετα ἂν δὲν παντρεύουνται κατὰ τὸ μῆνα Μάϊο. Ἀλήθεια γιὰ σκεφτῆτε τί κόσμος καὶ κοσμάκης τὴ γλυτώνει τὸ Μάη ἀφ' τὸ κρέμασμα, κοινῶς γάμο; Τί ὡραῖα ποὺ θάτανε νάχαμε δώδεκα μῆνες Μάη τὸ χρόνο, τί θάγμα ποὺ θὰ περνούσαμε! Ὄξω παντρειὰ γιὰ πάντα... Μὰ ξέχασα ἀλήθεια:

«Δὲν εἶν' ὁ βίος Μάϊος αἰώνιος
Δὲν εἶνε.....»

Καὶ ἔτσι πάει, λάσπη ἡ δουλειά μας. Ὁ Μάης εἶνε ὁ ἀγαπημένος κάργα μῆνας τῶν ποιητῶνε, τὸν λατρεύουνε ἡ γυνὲς ἡ ρωμαντικὲς μέχρι Παναγία, ὄχι ὅμως καὶ γιὰ οὖλα τους τὰ χρόνια, καθότι ἀρχέβουνε καὶ τὸν συχαίνουνται διὰ ἡλικιακοὺς λόγους ὄντας γένουνε 25 Μαΐων. Πῶς; Ἡ πρωτομαγιὰ εἶνε κάργα παρηγοριὰ γιὰ τῆς ἀνύπαντρες, καθότι χορταίνει τὸ μάτι τους ἀπὸ στεφάνια, ἄσκετο τώρα ἂν τὸ στεφάνι δὲν τὸ βάζουνε στὸ κεφάλι τους καὶ τὸ κρεμᾶνε στὴν πόρτα τους... «Στὴν ἀναβροχιὰ καλὸ εἶν' καὶ τὸ χαλάζι» λέει ἡ παροιμία! Στεφάνια, περικαλῶ, ποὺ δὲν ἔχουνε κανένα φόβο στὸ στέλος-τέλος νὰ μαλλιαστοῦνε καὶ νὰ χαλάση ὁ γάμος, καθότι ἔχουνε καὶ σκόρδα... στὰ μάτια τῶν ὀχτρῶν. Πῶς; Ξηγιέμαι κοτσομπολιό καὶ κάργα δεισιδαιμονία; Ἐπίσης, ρὲ παιδιά, γιὰ νὰ τὰ λέω καθαρὰ καὶ ξάστερα, ἡ πρωτομαγιὰ ἔχει καὶ γιὰ μένα κάτι τὸ καλὸ τὸ φίνο. Ἔχει...θέμα, ρὲ σεῖς, ἀφορμὴ δηλαδὴ γιὰ νὰ γράψω ὅσα ἔγραψα χωρὶς νὰ παρεξηγηθῶ ὕστερα ἀφ' τὴ φοβερὴ καὶ τρομερὴ οἰνοποσία τῆς νύχτας τῆς παραμονῆς ποὔκανα στὰ Πατήσια. Νομίζω; Ξηγήθηκα μαγιάτικα; Καὶ τοῦ χρόνου νάμαστε καλὰ καὶ τοῦ χρόνου, μὰ Βαγγελίστρα μου, τὸ νοῦ σου στὴν εὐχή μου: Καὶ τοῦ χρόνου ὄχι σὰν καὶ φέτο. Χωρὶς κρίσι, ἀφιλία, παραχαράχτες, «παράγοντες» καὶ.....Οἰκουμενική. Πῶς;

Ὁ Τζογὲς

ΠΑΙΔΙΚΟΣ ΚΟΣΜΟΣ

ΤΟ ΛΟΥΛΟΥΔΙ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

Ἡ μαμᾶ τῆς Φλωρίκας ἦταν ἀπὸ καιρὸ ἄρρωστη. Δίπλα της καθόταν μέρα καὶ νύχτα καὶ τὴν περιποιόταν. Μιὰ μέρα τῆς εἶπε : «Μαννούλα μου, εἶνε ὡραία μέρα σήμερα, μ' ἀφίνεις νὰ πάω ἴσαμε τὸ δάσος νὰ μαζέψω λουλούδια ;» Ἡ μαμᾶ της ποῦ κάθε μέρα γινόταν καὶ χειρότερα, ἐκούνησε τὸ κεφάλι της λέγοντας «ναί». Ἡ Φλωρίκα ἔτρεξε στὸ δάσος ὅπου ἄρχισε νὰ κλαίη τόσο δυνατά, ποῦ τὰ μάτια της θόλωσαν καὶ δὲν ξυνάβλεπαν τὰ ὡραῖα λουλουδάκια. Ἀφοῦ γέμισε τὸ καλαθάκι της μὲ χόρτα καὶ λουλούδια κάθησε στὴ ρίζα ἑνὸς δέντρου νὰ ξεκουραστῆ. Κείνη τὴν ὥρα περνοῦσε μιὰ γρηὰ ἔχοντας στὸν ὦμο της ἕνα δεμάτι μὲ ξύλα. Βλέποντας τὴ μικρούλα κλαμένη τὴ ρώτησε : Γιατὶ κλαῖς, μικρούλα μου ;» Ἡ Φλωρίκα ἄρχισε νὰ τῆς διηγῆται πῶς ἡ μαμᾶ της εἶνε ἄρρωστη καὶ γι' αὐτὸ ἔχει πολὺ πίκρα στὴν καρδιά της. Ἡ γρηὰ σκέφθηκε ἀρκετὴν ὥρα καὶ ὕστερα εἶπε : «Ἄκουσέ με, κοριτσάκι μου, κύτταξε κεῖ πέρα μακρυὰ στὸν κάμπο φυτρώνει ἕνα λουλοῦδι, ποὺ εἶνε αἰώνια ἀνθισμένο καὶ ποὺ εἶνε τὸ ὡμορφότερο ἀπὸ ὅλα τὰ λουλούδια καὶ τὸ λένε τὸ λουλοῦδι τῆς ζωῆς. Γιὰ νὰ φτάσῃς ὅμως ἴσαμε κεῖ εἶνε πολὺ δύσκολο γιατὶ δὲν ὑπάρχει μονοπάτι καὶ ὁ κάμπος εἶνε γεμάτος ἀγκάθια. Ἂν καταφέρης νὰ φθάσης ἴσαμε κεῖ κόψε τὸ λουλοῦδι καὶ πήγαινέ το στὴ μαμᾶ σου. Φθάνει νὰ τὸ μυρίση καὶ θὰ γίνη καλά. Πρόσεξε ὅμως νὰ μὴ τὸ βγάλης μὲ τὴ ρίζα του, γιατὶ στὴ μαμᾶ σου τότε θὰ γίνη μεγάλο κακό». Αὔριο θὰ σᾶς πῶ τί ἀπέγεινε.

Ἡ Θειὰ Καλὴ

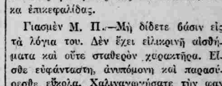

Ντῖνον Κ.—Δὲν εἶσθε ἄτυχος, ἀλλὰ ἀδρανὴς καὶ μοιρολάτρης. Μὴ σᾶς ἀπασχολῇ τόσον τὸ ζήτημα τῶν κατακτήσεων ὅσον τῆς δημιουργίας μιᾶς κοινωνικῆς θέσεως. Ἀκόμη καὶ εἰς τὸ στάδιον τὸ ὁποῖον τόσον πολὺ ἀγαπᾶτε θὰ εὐδοκιμήσετε μόνον ἐὰν ἐργασθῆτε δραστηριώτατα.

Διογένην Σ.—Προσέξατέ την διότι εἶνε πολὺ συμπαθὴς καὶ ἀξία πάσης ἐκτιμήσεως. Τὰ λόγια τῶν φίλων σας εἶνε κακοηθέστατα. Ὁ Γ. εἶνε καθαρῶς ἐγωπαθής. Συγκεντρώσατε τὴν σκέψιν σας καὶ μὴ ἀπορροφᾶσθε ἀπὸ ξένα πρὸς τὴν ζωήν σας ζητήματα.

Τσιροπούλι.—Ἀπαραιτήτως πρέπει νὰ σημειώσετε ὀνοματεπώνυμόν σας, ἡμέραν καὶ ἔτος γεννήσεώς σας καὶ κλείσατε δέκα ἐπικεφαλίδας.

Γιασμὲν Μ. Π.—Μὴ δίδετε βάσιν εἰς τὰ λόγια του. Δὲν ἔχει εἰλικρινῆ αἰσθήματα καὶ οὔτε σταθερὸν χαρακτῆρα. Εἶσθε εὐφάνταστη, ἀνυπόμονη καὶ παρασύρεσθε εὔκολα. Χαλιναγωγήσατε τὴν φαντασίαν σας καὶ τὰ αἰσθήματά σας. Ἐπὶ τοῦ παρόντος δὲν σᾶς πέφτει γάμος. Μὴ σᾶς ἀπασχολεῖ αὐτὸ τὸ ζήτημα, ἔχετε ἄλλα σπουδαιότερα νὰ προσέξετε. Ἰδίως μὴ παραμελεῖτε τὸ δίπλωμά σας, διότι κινδυνεύετε νὰ τὸ χάσετε.

Φ. Κ. Η. Πειραιᾶ.—Θὰ διορισθῆτε ἀρκεῖ νὰ ἐπιδιώξετε τὸν διορισμόν σας. Δὲν ἀρκεῖ μόνον νὰ ἔχετε μεγάλην ἐπιθυμίαν, χρειάζεται περισσοτέρα δραστηριότης. Μὴ ἐπιδιώξετε σχέσεις μὲ τὸν Ν. διότι δὲν θὰ ἔχετε καλὰ ἀποτελέσματα. Τυχερή σας ἡμέρα ἡ Τετάρτη.

ΑΙ ΕΠΙΦΥΛΛΙΔΕΣ ΤΗΣ "ΒΡΑΔΥΝΗΣ„

ΤΙ ΕΙΝΕ ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ

ΥΠΟ Μ. ΚΟΥΝΕΛΑΚΗ

Α'.

Ἡ Σκηνοθεσία, ἡ μὶζ ἂν σέν, ὁ σκηνοθέτης, ὁ ρεζισὲρ εἶνε ἔννοιες καὶ πράγματα πολὺ νέα, ὅπως εἴπαμε, γιὰ τὴν Ἑλλάδα. Τόσο νέα μάλιστα ὥστε καὶ ἄνθρωποι τοῦ θεάτρου ἀκόμη νὰ παραγνωρίζουν καὶ νὰ συγχέουν τόσο τὶς ὀνομασίες των ὅσο καὶ τὴν ἀποστολή των : Συχνὰ ἀκούει κανεὶς καὶ διαβάζει καὶ σήμερα ἀκόμη ὅτι «οἱ ἠθοποιοὶ ἦταν καλοὶ ἢ κακοί» παίζοντας τὸ δεῖνα ἔργο καὶ ὅσον ἀφορᾷ τὴ σκηνοθεσία, ὅταν κάποτε ἔρχεται κι' αὐτῆς ἡ σειρὰ νὰ κριθῆ, ὅτι «ἡ σκηνοθεσία ἦταν μεγαλοπρεπής, ὡραία, πλουσία, πρωτότυπος κτλ.» Ἑρμηνεύσατέ το αὐτὸ καὶ θὰ ἰδῆτε ὅτι πρόκειται ἁπλῶς γιὰ μιὰ παρεξήγηση ἤ, καλλίτερα, γιὰ μιὰ σύγχυση μεταξὺ τῶν ἐννοιῶν σκηνοθεσίας καὶ σκηνογραφίας.

Γενικῶς στὸ νεοελληνικὸ θέατρο κυριαρχεῖ ἡ καλλιτεχνικὴ ἀναρχία. Καὶ ἴσως δὲν εἶνε μόνο ἁπλῆ παρηγοριὰ νὰ ἀποδώσουμε τὸ φαινόμενο στὴν ἡλικία τοῦ θεάτρου μας, ἂν θυμηθοῦμε μάλιστα ὅτι μιὰ ἀνάλογη κατάσταση ἐπικρατοῦσε καὶ στὸ γερμανικὸ ἀκόμη θέατρο στὰ μέσα τοῦ περασμένου αἰῶνα : Οἱ διευθύνοντες τὰ τῆς Σκηνῆς ἀντιλαμβάνονται τὴν ἀποστολή τους χειρωνακτικά. Δὲν εἶνε παρὰ ἁπλοῖ ἐπόπτες, σὰ νὰ λέγαμε, τῆς σκηνικῆς ἐργασίας, ποὺ δὲν ἔχουν, μακρυὰ καὶ τελείως ξένοι πρὸς κάθε δημιουργικότητα, παρὰ νὰ ἐξελέγχουν κυρίως ὡρισμένες ἐξωτερικότητες : ἂν ὁ ἠθοποιὸς βγῆκε ἢ μπῆκε σωστά, ἂν ξέρει ἀπ' ἔξω τὸ ρόλο του, τὸν ἐφοδιασμὸ—κι' αὐτὸ ὄχι πάντοτε—τῆς σκηνῆς καὶ τοῦ ἠθοποιοῦ σχετικὰ μὲ τὴν ἐμφάνισή τους καὶ μερικὰ ἄλλα ἀνάλογα.

Ἀπὸ τὴν ἀναχρονιστικὴν αὐτὴν ἀντίληψη, τὴν τόσο νοσηρὴ σήμερα γιὰ κάθε θεατρικὸ ὀργανισμό, πηγάζει καὶ θὰ πηγάζη γιὰ πολὺ ἀκόμη ἡ πολλαπλῶς ἐκδηλουμένη ὑποτίμηση τοῦ σκηνοθέτη ἀπὸ μέρους τῶν ἠθοποιῶν καὶ ἡ σιωπηλή τους ἀντίδραση ἀπέναντι τῶν ὑποδείξεών του. Σήμερα εἶνε ἀπολύτως ἀδύνατο στὸν πραγματικὸ σκηνοθέτη, στὸ σκηνοθέτη ποὺ θὰ ἤθελε νὰ δημιουργήση ὁπωσδήποτε, νὰ καταλάβη στὸ ὑπάρχον νεοελληνικὸ θέατρο τὴ θέση ποὺ θὰ ἔπρεπε νὰ ἔχη.

Καὶ ἀκριβῶς, ἐπειδὴ στοὺς σκηνικούς μας ὀργανισμοὺς δὲν ὑπάρχει τὸ κεφάλι, γι' αὐτὸ καὶ τὰ μέλη ἐργάζονται φυσικὰ χωρὶς ἰδιαίτερη διάκριση ἀπέναντι ἀλλήλων. Στὴν τέχνη τοῦ συνόλου τῆς ἐποχῆς μας, γι' αὐτὸν τὸ λόγο, ἐπικρατεῖ ἡ μεγαλείτερη ἔλλειψη ὕφους. Ὁ καθένας ἀπὸ τοὺς ἠθοποιοὺς παίζει γιὰ τὸν ἑαυτό του καὶ ὁ πρωταγωνιστής, ὁ βιρτουόζος γιὰ ὅλους.

Ἔτσι ἔχει ἀποκλειστεῖ καὶ ἡ ἰδέα ὅτι μπορεῖ νὰ ὑπάρξη ἔξω ἀπὸ τὸν ἠθοποιὸ κάποιος ἄλλος ἀπὸ τὸν ὁποῖο θὰ δέχοταν ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς ὑποδείξεις, συστάσεις ἢ καὶ διδασκαλία ἀκόμη.

Καὶ νὰ πῶς ἡ παραγνώριση γενικῶς τῆς ἀποστολῆς τῆς σκηνοθετικῆς καὶ εἰδικῶς ἡ σύγχυση τῶν ὅρων σκηνοθεσία καὶ σκηνογραφία, κάνει δύσκολη τὴν κατανόηση τοῦ ὅτι μπορεῖ νὰ ὑπάρξη ἔξω ἀπὸ τὴ σκηνοθέτηση ποὺ ἀφορᾷ τὸ χῶρο καὶ τὸ χρῶμα (σκηνογραφία, ἐπίπλωση, φωτισμὸς κλπ.) ἔξω ἀπὸ τὴ σκηνοθέτηση —τὸ πολὺ— ποὺ ἀφορᾷ τὴν κίνηση (εἰσόδους, ἐξόδους, στάσεις κτλ.) καὶ μιὰ ἄλλη, ἡ σκηνοθέτηση ποὺ ἀφορᾷ τὸ λόγο. Καὶ τὸ ὅτι ἀπὸ τὶς τρεῖς αὐτὲς ὄψεις τῆς σκηνοθετικῆς ἡ κυρία, σήμερα τοὐλάχιστον, εἶνε ἡ τελευταία ἀκριβῶς, αὐτὸ εἶνε ὁλοφάνερο. Πρᾶγμα ποὺ κάνει ἀκόμη καταφανέστερο τὸ λάθος τῆς ἰδέας ὅτι ὁ σκηνοθέτης δὲν εἶνε παρὰ ὁ διακοσμητὴς τοῦ σκηνικοῦ χώρου. Φτάνει νὰ ξέρουμε τὸ κοινότατο αὐτό, ὅτι ὁ σκηνοθέτης δὲν ἔχει τὴν ὑποχρέωση, καὶ πολὺ περισσότερο ὅταν τοῦ λείπει ἡ σχετικὴ τῶν σκηνογραφιῶν συνθέσεων φαντασία ἢ τὸ ταλέντο προκειμένου γιὰ τὴν ἀπόδοση των στὸ χαρτί, νὰ κανονίζη αὐτὸς τὸ σκηνογραφικὸ μέρος τῆς σκηνικῆς δημιουργίας.

Μιὰ ἄλλη σύγχυση, ποὺ προῆλθε ἀπὸ τὴν παραγνώριση ἐκ μέρους τοῦ νεοελληνικοῦ θεάτρου τῆς ἀποστολῆς καὶ τῆς φύσεως τῆς ἐπιδόσεως τῶν παραγόντων σκηνοθέτου καὶ σκηνοθετικῆς, εἶνε καὶ ἡ σύγχυση μεταξὺ τοῦ σκηνοθέτη, τοῦ ἄλλοτε ὑπαλλήλου τῶν παρασκηνίων, ἀναλόγου μὲ τὸν σημερινὸ «ὁδηγὸ» ἢ καὶ τοῦ διευθύνοντος τὶς δοκιμὲς θιασάρχου— καὶ τοῦ σκηνοθέτη ποὺ ἐξελίχτηκε σὲ θεατρικὸ παράγοντα κατ' ἐξοχὴν δημιουργικό, ποὺ πρέπει καὶ ποὺ εἶνε ὁ διευθυντὴς μιᾶς ἄλλης ὀρχήστρας, ὁ ἐμψυχωτὴς ἑνὸς τόσο πολυσυνθέτου συνόλου.

Ἡ ἐπιβολὴ τῆς Σκηνοθετικῆς πραγματοποιήθηκε, ὁπουδήποτε καὶ ἂν πραγματοποιήθηκε, ὡς μιὰ συνέπεια ἐξελικτική. Γι' αὐτὸ καὶ ἡ παντελὴς ἔλλειψη τῆς σκηνοθετικῆς στὴν Ἑλλάδα δὲν πρέπει νὰ μᾶς ἀπογοητεύει. Ἡ ἀνάγκη τοῦ σκηνοθέτη ἀναγνωρίστηκε ἐκεῖ ποὺ τὸ θέατρο ἔφτασε στὸ ὕψος τῆς καθαρῶς καλλιτεχνικῆς του ὑποστάσεως, ἐκεῖ δηλαδὴ ποὺ ξεσκλαβώθηκε ἀφ' ἑνὸς ἀπὸ τὶς χειροπέδες τοῦ δῆθεν ἠθοπλαστισμοῦ καὶ ἀφ' ἑτέρου ἀπὸ τὴ σχολαστικὴ τυραννία τοῦ φιλολογισμοῦ γιὰ νὰ λάβη ὑπὸ σοβαρὰν ἔποψη τοὺς δικούς του ὅρους ὑπάρξεως καὶ νὰ βασιστῆ ἐπάνω στὶς δικές του αἰσθητικὲς καὶ καλλιτεχνικὲς ἀπαιτήσεις.

Ὅπως ὅμως σὲ ὅλες τὶς ἐκδηλώσεις τῆς ἰδιωτικῆς καὶ τῆς δημοσίας μας ζωῆς, ἔτσι καὶ στὸ θέατρο ὡς δρῶν ἐθνικὸς ὀργανισμός, νεαρώτατος ἀκόμη, δὲν μπορεῖ παρὰ νὰ ὑφιστάμεθα τὰ ἀγαθὰ καὶ τὰ ἀντίξοα τῆς ἡλικίας μας. Ὅπου δὲν τσαλαβουτοῦμε, παπαγαλίζουμε. Ἔτσι ἐξηγεῖται καὶ ὁ ἀχαλίνωτος ἐρασιτεχνισμὸς ποὺ μᾶς κατέχει σὲ ὅλα μας, ὁ ἐρασιτεχνισμὸς μὲ τὴν κακὴ σημασία του, μὲ ὅλη τὴν ἔλλειψη τῆς σοβαρότητος καὶ τῆς συστηματικότητος ποὺ συνεπιφέρει.

Τὸ θέατρο ποὺ ἡ ἐκδήλωσή του, τόσο στὴν τέχνη τοῦ ἠθοποιοῦ εἰδικῶς, ὅσο καὶ γενικῶς στὴν τέχνη τῆς Σκηνῆς, ἔχει μεγάλην ὁμοιότητα καὶ ἀναπόφευκτη συγγένεια μὲ τὶς ἐκδηλώσεις τῆς καθημερινῆς μας ζωῆς, ἦταν φυσικὸ νὰ εὐνοήση, ἀπὸ κάθε ἄλλο καλλιτεχνικὸ ἐπίπεδο, τὸν ἐρασιτεχνισμὸ περισσότερο : Περπατοῦμε, μιλοῦμε, γελοῦμε, συμπεριφερόμαστε ὁπωσδήποτε, ἐμφανιζόμαστε ἐμεῖς καὶ τὸ περιβάλλον μας ἔτσι στὸ σαλόνι μας στὸ δρόμο ὅπως καὶ στὴ Σκηνή. Αὐτὴ εἶνε ἡ λανθασμένη βάση ὅπου στηρίζεται στὸ θέατρο ὁ ἐρασιτεχνισμός, ἕνας ἐχθρὸς ποὺ μὲ τὸ νὰ παρουσιάζεται ὡς συνέπεια, ὅπως εἴπαμε, τῆς ἡλικίας κυρίως τοῦ θεάτρου μας, αὐτὸ δὲν θὰ πῆ ὅτι δὲν πρέπει καὶ νὰ πολεμηθῆ.

Καὶ ὁ ἐρασιτεχνισμὸς αὐτὸς δὲν ἄργησε, ὅπως ἦταν ἑπόμενο νὰ εἰσορμήση καὶ στὸ καμαρίνι τοῦ σκηνοθέτη. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπο ἔχουμε σκηνοθέτες καὶ σκηνοθετικὲς ἐνέργειες ἄφθονες κατὰ τὰ τελευταῖα χρόνια, χωρὶς νὰ ξέρουμε καλὰ-καλὰ ἀπὸ ποῦ ἀρχίζουν αὐτὰ τὰ πράγματα καὶ ποῦ τελειώνουν. Γιατὶ οἱ ὡς σήμερα τιτλοφορηθέντες ἢ τιτλοφορούμενοι σκηνοθέτες δὲν φαντάζομαι νὰ μὴν παραδέχονται καὶ οἱ ἴδιοι ὅτι καταχρηστικῶς ὄχι μόνον τὸν τίτλον αὐτὸν ἐπῆραν παρὰ καὶ καταχρηστικῶς ἐργάστηκαν ὡς σκηνοθέτες, βλάπτοντας ἔτσι μὲ τὸν ἄπειρον ἐμπειρισμό τους τὴν ἰδέα καὶ τὴν ἐπιβολὴ τῆς σκηνοθετικῆς στὴν Ἑλλάδα.

Οἱ ξένες λέξεις ρεζὶ—ρεζισὲρ ποὺ ἀρχικὰ σημαίνουν διοίκηση-διοικητὴς (διοίκηση ἀπολαυῶν, κρατικῶν ἀπολαυῶν), ἀποδίδονται, πολὺ σωστά, μὲ τὴς λέξεις σκηνοθεσία—σκηνοθέτης, λέξεις ἑλληνικώτατες καὶ μαζὶ συνεπέστατες μὲ τὶς ἔννοιες ποὺ θέλουν νὰ μᾶς δηλώσουν. Γι' αὐτὸ δὲν βλέπω καὶ τὸ λόγο γιατὶ νὰ ἐπιμένουμε ἀκόμη νὰ μεταχειριζόμαστε τὶς ξένες καὶ τόσο δυσκολοπρόφερτες γιὰ τὴν ἑλληνικὴ γλῶσσα λέξεις ρεζὶ-ρεζισὲρ ποὺ ἔχουν φτάσει σὲ τέτοιο σημεῖο ἀλλαξοπιστίας ὥστε νὰ καταντήσουν σὲ πολλὰ στόματα νὰ γίνουν ἡ πρώτη «τὸ ρεζί» καὶ ἡ δεύτερη ὁ «ρισόρης». Ἡ σημασία καὶ ἡ διαφορὰ τῶν ξένων ἐπίσης ὅρων, μὶζ ἂν σὲζ—μετὲρ ἂν σέν, ποὺ ἀπὸ τὴν ἄποψη τῆς κυριολεξίας ταιριάζουν περισσότερο μὲ τοὺς δικούς μας ὅρους, σκηνοθεσία—σκηνοθέτης δὲν θὰ μᾶς σταματήσουν διόλου γιατί, ὅπως εἶνε γνωστό, κατήντησε πιὰ σήμερα, ἀντιθέτως μὲ ἄλλοτε, νὰ μὴν ἔχουν οὐσιαστικὴ διαφορὰ ἀπὸ τοὺς ὅρους ρεζὶ—ρεζισὲρ καμμία.

Μ. ΚΟΥΝΕΛΑΚΗΣ